

Prijímam tento časopis tak, ako by ste ho mali prijímať aj vy

Srdečný pozdrav čitateľom časopisu Folklor zo Slovenska. Pravdepodobne takéto pozdravy dostávate častejšie, ale tento je určite prvý odo mňa. Dostal som ponuku od mojich priateľov Vila Dekana a Honzu Mičku, aby som do mimoriadneho čísla Folkloru napísal svoj názor o tomto časopise, alebo postrehy, ktoré ma napadnú, keď časopis čítam. Musím sa priznať, že ho čítam pravidelne, pretože mi ho pravidelne môj ďalší priateľ Franta Synek posielal. Som rád, že si na mňa spomenuli práve pri príležitosti 15. výročia vzniku takejto prepotrebnej „pomôcky“ pre folkloristov.

Sám som bol s dnes už nebohým priateľom Petrom Homolkom jedným z iniciátorov vzniku podobného periodika na Slovensku. Časopis „Folklor“ (teda s rovnakým názvom ako pôvodne aj Váš s dĺžkou nad „o“) sme spoločne písali, spracovávali príspevky čitateľov (nebolo ich veľa ako u Vás – pravidelne sa v každom čísle opakovala výzva dopisovateľom), a dokonca Peter ten časopis sám i zalamoval. Postupne nám prerástol cez hlavu, práce na ňom prevzali profesionálni redaktori, až zanikol. Potom sme sa opäť pokúsili vytvoriť niečo pre potreby folklórneho hnutia, ale malo to rovnaký postup. Teda až do zániku. V súčasnosti vychádza v našom ústave (Národné osvetové centrum v Bratislave – pozn. red.) časopis Tradícia a súčasnosť. Od začiatku ho vedú „profíci“ a verím, že toto periodikum už vydrží. Prečo píšem o našom časopise? Pretože pri tých zánikoch som Vám stále závidel, že Folklor vychádza, má množstvo dopisovateľov a odberateľov. A nám sa nedarí.

Nedarilo sa hlavne pre nezáujem, alebo možno skôr pre neodvahu, písať svoje postrehy a popisovať svoje potreby. A hlavne posielat ich do redakcie na uverejnenie. Veď najväčšia radosť z úspechu podľa môjho názoru je, keď sa s vlastným úspechom podelím s niekým iným, rovnako aj bolesť je menšia, keď sa s ňou podelím. A to sa mi na vašom časopise páči. Keď si pozriem zoznam autorov článkov, prispievateľov, informátorov, vidím, že časopis je ozaj VÁŠ.

Proste, množstvo vašich informácií o folklórnom hnutí v Českej republike sa dostáva z utajenia na verejnosť. Páči sa mi samozrejme aj otvorenosť niektorých autorov kritických článkov. (Ešte viac sa mi páči, že redakcia tieto články uverejní!) Mám skutočne dobrý pocit z debaty mojich priateľov Honzu a Frantu. Veľmi dobre sa čítajú vyznania, aktuality, recenzie, polemiky, reportáže, nie nepodstatné sú odborné časti – na pomoc súborom a samozrejme termínovník. Úžasné sú známe – neznáme tváre. Niekedy je potrebné napísať aj nekrológ – aj tie sú vskutku na veľmi dobrej úrovni.

Nemyslite si, že teraz chválím len preto, že časopis jubiluje. Určite sa nájdu aj chybičky, ak ich hľadáte (hádám ste odo mňa čakali, moji priatelia, niečo viac kritické – napokon som známy notoricky kritik). No ja ich nehľadám. Prijímam tento časopis tak, ako by ste ho mali prijímať aj vy. Je to váš informátor, je to váš priateľ. Priznám sa, po doručení časopisu si ho najprv urýchlene prelistujem, a potom si nájdem kľudné miestečko (väčšinou až doma) a podrobne ho prečítam. V pohode a v kľude, s potešením...

Ešte raz – s pozdravom Váš čitateľ

*Jozef Burič
riaditeľ Ústavu tradičnej kultúry
Národného osvetového centra v Bratislave, Slovensko*

Dopis od Lilla Alessandra

La Federazione Italiana Tradizioni Popolari che mi onoro di presiedere, svolge, coi i suoi 460 gruppi, una intensa attività nel corso dell'anno.

I festival dai sodaliti organizzati, sempre più curati e vari nelle presenze nazionali ed internazionali, animano l'estate della nostra penisola da Nord a Sud, ponendosi come eccezionale veicolo turistico-culturale.

Le importanti manifestazioni curate dalla Federazione, "ITALIA E REGIONI" e il "FANCULLO E IL FOLKLORE", vedono la presenza di numerosi gruppi e di scuole sempre più desiderosi di stare insieme per alimentare i vincoli di amicizia e per crescere culturalmente nel dialogo e nel confronto.

La FITP opera portando ovunque a livello nazionale ed internazionale la tradizione del nostro Paese.

Determinante è il rapporto con organismi come l'IGF (da me presieduta) a carattere mondiale.

Esso costituisce l'occasione preziosa per creare contatti e scambi culturali, con crescita reciproca delle varie nazioni aderenti.

Il tutto in vista di più vaste finalità rivolte alla tutela di valori universali che uniscono nel segno dell'amicizia e della solidarietà.

La FITP cura due organi di informazione: il "NOTIZIARIO" e la rivista scientifica "IL FOLKLORE D'ITALIA".

Con essi permettiamo l'instaurarsi di quel necessario dialogo fra i gruppi come strumento di conoscenza reciproca ed occasione di arricchimento culturale.

Alle nostre riviste arrivano articoli e considerazioni inviate dai gruppi: si tratta di testimonianze sull'attività svolta, di documentazione su riti e cerimonie legate alle varie realtà

F.I.T.P.
Federazione Italiana Tradizioni Popolari

Ente Nazionale a Finalità Assistenziali ai sensi del Dec. Ministero Interno N.18.1587.12080A (74)
Tributo Ministero Int. Culture e Beni Nazionali - Legge n. 122/1989 - 96/92
<http://www.fitp.org> - E-mail: info@fitp.org

Segue /.
Foglio n. 2

territoriali, si tratta di citazioni di fonti preziose per la riproposta folklorica, si tratta di spazi dedicati su antichi usi e costumi, sottratti, con all'inevitabile scomparsa.

E' un modo per toccare con mano la vitalità del lavoro svolto in modo amatoriale nel nostro mondo, fatto di passione, di amore per la cultura tradizionale che cerchiamo di tutelare nel modo più corretto, affidandoci alla guida di esperti.

Inviare note sulla propria attività significa presa di coscienza dell'importanza del confronto a testimonianza di una presenza viva della cultura popolare nel panorama delle varie espressioni culturali che la realtà odierna ci propone.

In particolare la rivista scientifica propone articoli qualificati, autorevoli firme, opportunità preziose di lettura e di approfondimento di specifiche tematiche.

Credo che anche la rivista FOLKLORE (periodico ufficiale dell'AFRC) operi con gli stessi intenti delle riviste FITP.

Il 15° anniversario della sua fondazione che ricorre quest'anno è certamente una data importante.

Essa significa ricordare il valore di un organo di stampa che è stato costantemente a fianco dei suoi lettori aiutandoli nella crescita culturale e nell'aumento delle loro conoscenze.

Ad essa va il mio più sincero augurio di un futuro ricco delle più grandi soddisfazioni e successi.

All'editore Franck Synek, all'AFRC, al collaboratore e caro amico Vilian Bekan, i più cari complimenti per un lavoro meritorio della nostra stima e del nostro apprezzamento.

Il Presidente Nazionale FITP

(Cav. Uff. Dr. Lilla Alessandra)

Italská federace lidových tradic (FITP), již mám tu čest předsedat, rozvíjí v průběhu roku se svými 460 soubory intenzivní činnost.

Festivaly pořádané našimi sdruženými jsou stále propracovanější a rozmanitější co do účasti národních i mezinárodních, ožívují léto našeho poloostrova od severu k jihu a prosazují se jako mimořádní nositelé a šířitelé turismu a kultury.

Významné slavnosti připravované naší Federací – „Itálie a regiony“ a „Dítě a folklor“ – zaznamenávají účast mnoha souborů a škol, které si stále více přejí pobývat společně, udržovat tak pouta přátelství a rozvíjet společně kulturní dialog i vzájemné porovnání.

FITP svou práci při každé příležitosti, na úrovni národní a mezinárodní, povznáší tradice naší země. Určující je pro nás vždy vztah s organizacemi světového charakteru,

jako např. IGF (jíž předsedám). Dává nám to cennou příležitost k vytváření nových kontaktů a prohlubování možností kulturních výměn, tedy k rozvoji vzájemnosti mnoha národů. To vše s ohledem na velmi významné poslání, směřující k obhajobě univerzálních hodnot, které nás sjednocují ve vzájemném přátelství a solidaritě.

FITP má v péči dva své informační orgány: Zpravodaj a odborný časopis Folklor Itálie. V nich umožňujeme onen tak potřebný dialog mezi soubory jako nástroj vzájemného poznávání a příležitost ke kulturnímu obohacování.

V obou našich časopisech publikujeme články a úvahy zasílané autory ze souborů: jsou to svědectví o proběhlých aktivitách, dokumentace o zvycích a obřadech spjatých s realitou života v našem teritoriu, poskytujeme také prostor pro popisy výzkumů pramenů cenných pro obnovení folklorních tradic a již zapomenutých starobyklých zvyků a krojů, bez usilovného seriózního pátrání neodvratně dávno zaniknuvších.

Je to svět, bezprostředně se dotýkající živoucí práce, rozvíjející se v našem světě formou dobrovolnosti, konané pro radost, z lásky k tradiční lidové kultuře, kterou se s pomocí odborníků snažíme chránit co nejlépe.

Šířit zprávy o vlastní činnosti znamená uvědomovat si význam porovnávání a dokládání živé přítomnosti lidové kultury z pohledu nejrozličnějších kulturních projevů, které nám současná realita předkládá.

Především náš odborný časopis Folklor Itálie předkládá kvalifikované články vážených a vlivných autorů, které jsou cennou příležitostí k hlubšímu seznámení se se specifickými tématy.

Jsem přesvědčen, že i časopis Folklor (oficiální periodikum FoS ČR) operuje se stejnými záměry, jako časopisy FITP.

15. výročí vzniku Folkloru, které se završilo v roce 2004, je bezesporu událost velmi významná. Znamená to připomenout si hodnotu tiskového orgánu, který neustále stál při svých čtenářích a napomáhal jim v kulturním rozvoji a obohacoval jejich znalosti.

K tomu směřuje moje nejupřímnější blahopřání – k bohaté budoucnosti, naplněné zadostiučiněním, spokojeností a dalšími úspěchy.

Šéfredaktorovi Františku Synkovi, Folklornímu sdružení ČR i spolupracovníkovi a mému drahému příteli Viliamu Dekanovi, s nejsrdečnejším blahopřáním, se vši úctou a oceněním za významnou práci

Komtur Dr. Lillo Alessandro

Prezident FITP a IGF

Viceprezident EFCO

Šéfredaktor časopisů FITP

Il Folklore d'Italia a Notiziario

(Z italštiny přeložil: Viliam Dekan)

Při kosmetických úpravách opatrnosti nikdy nezbývá

Chápu, že každé výročí je příležitostí k ohlédnutí. Chápu, že při každém ohlédnutí si chceme zachovat svěžest a být krásní, ne-li krásnější. Vzpomínám si na jednu z humorných, ale zároveň dobře míněných knih o české národní povaze, v níž Benjamin Kuras napsal, že Češi jsou flagelanti. Chtěla bych se zbytečnému sebestarání vyhnout, i když si tím asi nepolepším, neboť mne mnozí budou považovat za konzervativce, nebo přehnaného optimistu. Nechci psát ódy, pouze připomenout, že:

Folklor je necenzurovaný časopis. Soudím tak alespoň z vlastní zkušenosti, neboť mně – na rozdíl od jiných současných periodik – v textu nikdo nic nezkrátil, nepřidal, nevynechal, či jinak nepozměnil. Folklor má polemický charakter. Nejsem vševědoucí, ale věřím, že polemiky na jeho stránkách nekončí ublížením na zdraví, ať by to bylo v pohostinských zařízeních, v temných uličkách nebo na rozličných veřejných prostorech. Folklor pojme hodně informací a každý, má-li sklony či zájmy jakékoliv, si přijde na své. Co se týče přispěvatelů, neplatí zde selek-

ce. Psát může každý. Folklor je finančně nenáročný, přesto graficky vkusně zdobený fotografiemi svého šéfredaktora, který ví, jak a na co zaměřit svůj objektiv. Konečně pak nelze opomenout, že se pohodlně vejde i do dámské kabelky.

Proto budiž časopisu přáno, aby si i v příštích letech tyto vlastnosti uchoval. Nechtě při své zkrášlovací proceduře nezkrášlí natolik, aby předplatitelé museli platit vyšší částky za pěticentimetrové prázdné okraje, které by na křídovém papíře rámovaly „atraktivní“ příspěvky exhibujících vyvolenců, prošlých tuhou cenzurou.

Marta Ulrychová

Katedra sociální a kulturní antropologie FHS ŽČU v Plzni

Laskavý průvodce

Když se člověk dívá na typickou obálku časopisu Folklor, jehož šest čísel za rok vydává Folklorní sdružení ČR už po patnácté, nepřehlédne pochopitelně první „message“ – zpravidla zabalenou do krojovaného podání: je za tím život. Není to jen „hra na něco“. Ty úsměvy nejsou pro kameru, to soustředění roste ze skutečného porozumění. Zkrátka, první setkání pro čtenáře rozhodně dopadne povzbudivě. Je zván do lákavého světa, kde krása má hlavní režii – a nepotřebuje k tomu ani moc peněz, ani umělé vycpávky.

Vezme-li tedy zlákaný čtenář časopis do ruky, zjistí, že je to skoro malá knížka. O čem se dá na více než šedesáti stranách psát o folkloru? Jako „cizinec“ v téhle oblasti – typický Pražák, velkoměstský člověk každým coulem, kterého ani roky trávené na táborech skautských, turistických a posléze opět skautských v tomto příliš nezměnily – s radostným překvapením musím konstatovat, že odpověď na tu otázku – o čem pořád psát každý druhý měsíc, aby to bylo o folkloru, vyřešil redaktor a jeho spolupracovníci opravdu dobře: do světa lidového umění nás totiž uvedou lidé, kteří se mu celoživotně věnují, svými osobními vyznáními a životními příběhy. To považuji za univerzálně nejsilnější a bez diskusí přínosnou konstantu tohoto časopisu. Od některých z těchto svědectví jsem se ani nemohl odtrhnout. Jaký to rozdíl oproti tomu, co nám servíruje náš

veřejný život a jeho převládající mediální zobrazení. Kolik jalových tlachů a lidské malosti – zatímco tady, bez jakékoliv okázalosti a publicity, hovoří prostá lidská moudrost.

Nejrozsáhlejší částí časopisu jsou pochopitelně zprávy z regionů, souborů a institucí. Ovšem i zde je ve skutečnosti nejčastěji v hlavní roli lidská nápaditost, obětavost, ochota vytvářet společenství a přinášet druhým radost. Člověk opravdu žasne, kolik se toho všude možné takhle podniká. Čtení povzbudivé. Kdyby tu a tam bylo ještě žánrově pestřeji zpracované, byl by to rezervoár drobných „světélek“ pro spoustu dní, mnohem přesahující záběr „spolkového“ časopisu.

Rubrika Aktuálně celkem v přiměřeném rozsahu a většinou i optimální formou plní funkci „spolkového zpravodaje“. Při dvouměsíční frekvenci samozřejmě nemůže jít o aktuality „žhavé“, ale o profilující události daného období. Ne každé je na ně stejně bohaté. Jinak to vypadá tehdy, když právě vrcholí Zpěváci, jinak, když žádná taková dominanta není, nýbrž několik odchodů na věčnost lidí, usvědčujících z povrchnosti frázi, že „každý je nahraditelný“...

Dost čtenáři slibuje rubrika Polemika, diskuse, recenze, reportáž. Není však vždycky snadné tomuhle slibu dostát. Při celkově laskavém tenoru celého časopisu se možná opravdu těžko „polemizuje a diskutuje“. Z hlediska dynamiky by ovšem dobře zvládnutý „žánr se skutečnou zápletkou“ – právě formou opravdové diskuse – prospěl. Za klad rubriky považuji uvádění některých zajímavých částí ze studentských prací.

Rozsahem nejmenší, byť důležitou tečkou je rubrika poslední – Na pomoc souborům. Docela pěkně pojaté „nenásilné vzdělávání“.

Za zmínku – a rozhodně pozitivní – stojí fotografická stránka časopisu. Myslím, že i ona spoluvytváří onen nenásilně „hladivý“ charakter časopisu. Pouze u černobílých fotografií dost často dochází k jakémusi podexponování (fotografie jsou příliš tmavé), což podle našich zkušeností (z časopisu ARCHA) souvisí s novou technologií tisku po roce 2003. Časopisu by jistě prospěla i poněkud nápaditější grafika vnitřních (černobílých) stránek (zejména v části Zprávy z regio-

nů, souborů a institucí), která by „rozčeřila“ poněkud monotónní dojem a jistě povzbudila další čtenáře.

V jednom z medailonků letošní „dvojky“ Helena Skálová říká: Nikdy jsem nechtěla věřit své mamince, velice moudré ženě, která vždy říkala, že divadlo i folklor nejsou jen „záliby“, ale že je to způsob živo-

ta, který jsem si vyvolila – ale na svých dětech vidím, že měla pravdu. Časopis Folklor tuhle životní moudrost docela úspěšně zprostředkovává svým čtenářům.

Jiří Zajíc, ředitel Kanceláře ČRD

Folklor premenený na písmenká

Keď som si pozrel šieste číslo časopisu Folklor, mal som zasa po nejakej dobe príjemný pocit: združujú sa tu ľudia, ktorých spája spoločný záujem, hobby, koníček, u niektorých životná profesia. Vstupom do EU začína byť veľmi dôležité, aby súčasne s globalizáciou a unifikáciou boli rozvíjané aj národné špecifiká, národný charakter kultúry – pretože to bude v budúcnosti jediný atribút individualizácie a národnej determinácie.

Nie som si istý, či kormidelníci nášho hospodárstva a kultúry dostatočne pochopili, (alebo snáď niekedy pochopia?) aké dôležité je postavenie kultúrnych špecifik v dnešnom a budúcom svete. Keby to totiž chápali, tieklo by napríklad do folklóru oveľa viac investícií, dotácií, grantov a darov. A tu sme pri základnom kameni „úrazu“ časopisu Folklor.

Obsah treba hodnotiť pozitívne. Je vyvážený, profesionálne články informujú, čo sa kde deje. (Možno by sa zišla žánrová pestrosť – rozhovory, reportáže.) Obsah je však dostatočne pestrý a predovšetkým adresný. Aktívni tanečníci, speváci, vedúci súborov dosť často z časopisu komplexne plnohodnotné informácie. Väčšie výhrady môžem mať ku grafickej stránke. Vymenujem ich bod po bode:

- Vyše 70 strán sa má viazať chrbtovou lepenou väzbou, nie prostým zošívaním, na to je časopis príliš objemný. (Dôvod, prečo to zatiaľ nejde – vysoké náklady.)
- Layout časopisu (výtvarný design) by mal vytvoriť profesionálny výtvarník. Ťažko na malej ploche vysvetliť, v čom je grafika málo nápaditá. (Dôvod, prečo to zatiaľ nejde – vysoké náklady.)
- Z toho vychádza aj voľba typov a rezov písma – tiráž na konci časopisu, (snáď asi 3b), sa takmer

nedá prečítať. Chýba grafik. (Dôvod, prečo to zatiaľ nejde – vysoké náklady.)

– Taký časopis by si zaslúžil farebné fotografie v čísle. Chýbajú, veď ide o témy, kde obraz povie často viac ako text. (Dôvod, prečo to zatiaľ nejde – vysoké náklady.)

Takže som si zavzdychal. A vy, milí čitateľa, asi spolu so mnou. Veď to najdôležitejšie v časopise je: bohatý inteligentne písaný a pestrý obsah. Čo chýba sú: PENIAZE.

Skeptik by povedal: Nikdy nie je tak zle, aby nemohlo byť horšie. Optimisti (ku ktorým sa hlásim) majú iný pohľad: Robíme, čo nás teší a čo považujeme za potrebné. S takýmto pohľadom sa nám podarí presvedčiť vlastníkov hmotného bohatstva, aby čosi ukrojili aj pre bohatstvo nehmotné – pretože práve to pretrváva, vytvára jedinečnú hodnotu.

To prajem vám milí milovníci folklóru, rovnako ako sebe.

Peter Stoličný

vedúci katedry

mediálnej komunikácie VŠH Praha,

šéfredaktor časopisu

LITY (Slovákov a Čechov,

ktorí o sebe chcú vedieť)

Šťastné věci

Jsou věci, které vždy zůstanou jen věcmi. Chladné, bez duše a bez obsahu. Znáám však pár věcí, které ve svém životě mají více štěstí. Štěstí, že se jich ujali lidé, kteří jim svou vytrvalostí, obětavostí a umem vdechují kus sebe, kus člověčenství. Pro mne je jednou z takovýchto šťastných věcí i „náš cechovní“ patnáctiletý časopis Folklor. Když se objeví v naší poštovní schránce, mám z toho vždy velkou radost. A nejen já. Na určitou dobu se stává právoplatným členem naší rodiny. Jde z ruky do ruky, svým obsahem dovede pohladit a potěšit, povzbudit i poučit, ale mnohdy také rozčítit či rozesmutnit. Tak, jako jsme to dokázali my ve svých patnácti letech dělat svým rodičům, a jak nám to nyní vracejí naše děti.

Kritizovat práci druhých je snadné. Hodně snadné. Mnohem těžší je snažit se pomoci. Někdy radou či svým názorem, jindy třeba zasláním příspěvku nebo hezké fotky. Patnáct let vycházení jakéhokoliv časopisu je úctyhodná doba. A což teprve časopisu, který je nekomerčně zaměřen. Z vlastní zkušenosti vím, že přijít s nápadem a začít jej realizovat není na tom všem to nejtěžší. Nejtěžší je vydržet, nenechat se odradit, přemoci svou lenost i spoustu dalších „objektivních“ faktorů a krůček po krůčku vylepšovat, tvořit, posouvat dopředu. Ještě složitější je to s činnostmi, které nemají dán svůj pevný konec, putují časem a prostorem pořád dál a dál a jedinými

pevnými body na této cestě jsou termíny redakčních uzávěrek.

Často slyším názory, zda má být časopis více zaměřen na činnost souborů a sdružení (tzv. Drbárna), nebo má spíše sloužit vedoucím jako zdroj námětů a poučení. Podle obsahu, který je v něm v současnosti prezentován, jej chápu jako časopis, který hlavně ukazuje a propaguje naši činnost. Vždyť rubriky „Zprávy z regionů, souborů a institucí“ a „Aktuálně z činnosti FoS ČR“ jsou dnes hlavní obsahovou náplní časopisu. Proto je mi trochu líto, že se dostává k tak málo lidem. Nedokážu posoudit (a nejsem v tomto směru moc velký optimista), s jakým zájmem veřejnosti by se Folklor setkal na novinových stáncích. Bylo by však hezké, kdyby náš časopis byl spolu s tituly Národopisná revue, Vlastivědné listy, Geografické listy, Lidé a Země atd. alespoň k nahlédnutí ve studovnách a čítárnách veřejných knihoven a třeba i v informačních centrech, nevýmáje ty turistické. Nebo alespoň v knihovnách těch měst a obcí, kde jsou členské základny našeho sdružení, kde fungují naše soubory. Tak by k tomuto časopisu měli přístup i všichni členové souborů, členové jejich rodin, příznivci a fandové i další obyvatelé. Myslím si, že se v současné chvíli nemáme za co stydět.

Kdybych mohl za sebe o něco požádat, pak bych spolutvůrce Folkloru poprosil o více odborně zaměřených článků. Víím, že máme odborníky na hudbu a zpěv, na tanec, na ústní projev, na architekturu, na regiony atd. Využijme toho, že je máme. Vzhledem k tomu, že se časopis dostává převážně k vedoucím souborů a ředitelům festivalů, byla by to pro mne jedna z priorit. Čím budeme poučenější a vzdělanější, tím lépe budeme moci naši činnost vykonávat. A právě časopis Folklor by nám k tomu mohl nemalou měrou přispět.

Všem spolutvůrcům Folkloru děkuji a vzkazuji: „Vydržte, má to smysl.“

Vladan Jílek

Vydavatelství Písníčka

Občanské sdružení Folklorum, provozovatel serveru

FolklorWeb.cz

Není lepší investice, než věnovat se nastupujícím generacím

Byla jsem vyzvána, abych také přispěla do jubilejního čísla časopisu Folklor, které vychází u příležitosti 15. výročí jeho založení. A ráda jsem této prosbě vyhověla. Proč? Třeba proto, že podle mých informací se Folklořnímu sdružení v posledních letech výborně daří posilovat zájem mladých lidí o folklor. A že se nesplnily – a já věřím, že do budoucna ani nesplní – škarohlídkské předpovědi o klesajícím zájmu mladých lidí o tradice a lidovou kulturu v podmínkách sílící amerikanizace ve sféře trávení volného času.

Přiznám se, že z toho mám velkou radost. Jednak se plně ztotožňuji s názorem, že folklor jako jedno z nejsilnějších pojítek mezi minulostí a přítomností zaručuje kontinuitu kulturního a civilizačního povědomí, a to i v dnešních, čím dál obtížnějších podmínkách. A především nemohu jako ministryně školství, mládeže a tělovýchovy opomíjet obrovský kus práce, který mnozí z Vás odvádějí na poli práce s dětmi a mládeží. Myslím si, že je to nejen ušlechtilé, ale že se především jedná o investici do budoucna. Neexistuje totiž na světě lepší investice, než trávit co nejvíce času s nastupujícími generacemi.

Co se samotného časopisu týče, mám za to, že současná podoba dobře odpovídá záměrům a možnostem jeho tvůrců. Samozřejmě, že by bylo hezké, pokud by Folklor více oslovoval i širší čtenářskou veřejnost se zájmem o lidovou kulturu, na straně druhé si to lze u takto specializovaného periodika představit jen obtížně. Časopis má kromě toho svou nezastupitelnou úlohu jako informační zdroj pro „zasvěcené“. Zdá se tedy, že dnešní Folklor je důstojným dědicem patnáctileté tradice.

Komu za to poděkovat, to všichni čtenáři dobře vědí.

*Petra Buzková
ministryně školství, mládeže
a tělovýchovy*

Záběr časopisu je opravdu veliký

Lidová kultura a projevy lidové hudby, písňové a taneční tvorby zachycují podobu duše národa. Odráží se v nich jeho tradice a svébytnost. Jsem velmi rád, že v dnešní zrychlené době existuje tolik příznivců folkloru – tanečníků, zpěváků, sběratelů lidových písní, vyznavačů starých technologií a řemesel, kteří si najdou čas pořádat různé akce, přehlídky a festivaly, účastnit se jich a účinkovat v programu. Vždy znovu a znovu mne potěší, když zjistím, jak rozmanité akce to jsou a kolik lidí je ochotno věnovat téměř veškerý volný čas tak náročnému koníčku. Dovedu si představit, kolik úsilí bylo věnováno nastudování tanečních a pěveckých čísel, kolik sil bylo vloženo do výroby krojů,

kolik námahy do režijního zpracování a hudebního aranžmá. Nemenší práci vidím ve vydávání časopisu, který o tomto všem píše. Je jistě velmi náročné dát dohromady tolik přispěvatelů článků a fotografií. Záběr časopisu je opravdu veliký – informace o akcích, o činnosti jednotlivých souborů, jubileích a úspěších jednotlivců i kolektivů. Časopisu *Folklor* je patnáct let. Patnáct let se vyvíjel do současné podoby, hledal si své čtenáře i přispěvatele. Zejména v posledních letech jsem se s ním často setkával i já a postupně se pro mě stal neocenitelným zdrojem informací. Český rozhlas je mediálním partnerem *Folklorního sdružení České republiky*, a tak zprávy z folklorního dění jsou pro nás velmi potřebné.

Přeji časopisu i všem jeho přispěvatelům mnoho tvůrčích úspěchů, mnoho zajímavých článků i fotografií a nadšení z práce. Doufám, že časopis bude vycházet ještě mnoho let a že se na jeho stránkách budeme potkávat se stále stejným krásným pocitem z dobře vykonaného díla.

Václav Kasík

Patnáct let Folklorního sdružení ČR

Dodnes mám v živé paměti malý odstaveček v tisku z roku 1990, kde pan Ing. Jozef Bogdan vyzýval folklorní soubory ke spolupráci a ustavení sdružení, které by prosazovalo a chránilo jejich zájmy. Tato výzva měla o to větší význam, když se po r. 1990 začaly šířit ve společnosti hlasy o přirozeném útlumu folkloru. Dneska jsem přesvědčen, že tradice a folklor budou žít v lidech dál a naše Folklorní sdružení jenom pomáhá vytvářet zázemí pro zúročení práce tisíců dobrovolníků ve folklorních souborech a skupinách, na slavnostech a festivalech, ale i při drobných výročích jednotlivých měst a obcí či firem.

Odedávna platilo mezi folkloristy, že kořením a hnacím motorem jsou pro soubory zahraniční výjezdy a účast na mezinárodních festivalech. Vědomi si této skutečnosti snažíme se na FoS ČR vytvářet podmínky pro naplňování výměn a výjezdů našich souborů do zahraničí. Spolupráce se zahraničím je prohlubována členstvím FoS ČR ve světových a evropských organizacích IOV, CIOFF, IGF a EFCO. Ročně jsou realizovány stovky výjezdů, ať už na individuální pozvání či ve spolupráci se zahraniční sekci FoS ČR.

Jen v roce 2004 navštívilo naše festivaly více než 200 skupin ze 43 zemí celého světa. Nejméně tolik našich folklorních kolektivů vyjelo do zahraničí. Naším hlavním cílem je hledat kontakty pro výjezdy a výměny. K tomu jsou na FoS ČR ustaveni tajemníci pro oblasti a regiony dle dorozumívajících jazyků. Dlužno dodat, že rozhodující díl práce odvádějí lidé mající vztah k folkloru a to zcela dobrovolně – nejsou zaměstnanci FoS ČR.

Podílíme se na organizování tzv. koleček (účast zaoceánských skupin v ČR), a to ve spolupráci s vedením našich festivalů, ale i IOV, CIOFF a např. Maďarskem, Polskem, Slovinskem a Rakouskem.

Vysokou úroveň si získává každoroční přehlídka dětských zpěváků a účast dětských kolegů ze zahraničí na přehlídkovém finále ve Velkých Losinách.

Zdaleka ne všechny přání a požadavky jsme byli schopni naplnit. Tak jako u nás, tak i v cizině jsou až na 1. místě finance k zajištění výměn a výjezdů. K finanční podpoře souborů na zahraničí vypisuje každo-

ročně grand MŠMT. Bohužel daná pravidla a přísnost zúčtování nám téměř každoročně neumožňuje plné čerpání přidělených prostředků. (Pozn.: schválené folklorní soubory nedoložily čerpání, následně pak FoS ČR nemohl dokladovat výdaje MŠMT a musel část prostředků vrátit).

V roce 2004 spolupracovalo 6 festivalů s Víšegrádským fondem na možnosti přidělení financí za dodržení podmínek IVF.

Své nezastupitelné místo si vydobyla tzv. skládačka – přehlídka slavností a mezinárodních festivalů, která je prostřednictvím MZV ČR rozesílána téměř do všech zemí světa.

Ohlédnutí za 15 lety činnosti FoS ČR mě naplňuje vědomím, že hlavní záměry a cíle jsou naplňovány a to jednoznačně ve prospěch folklorního hnutí. Ne všechno se nám zdařilo, jak bychom potřebovali nebo chtěli. Je to nejen v nás samotných od představitelů FoS až po jednotlivé soubory, ale i v prostředí, ve kterém se pohybujeme – v ČR, Evropě i celosvětově.

Dovolte mně Vám všem: v souborech, na festivalech a slavnostech i svým nejbližším spolupracovníkům se zahraničím, v ekonomice a v sekretariátu poděkovat za Vaši práci v oblasti folkloru a tradice, v oblasti vedení a výchovy mladé generace, v oblasti zviditelňování naší krásné země v zahraničí.

Ladislav Michálek
1. místopředseda FoS ČR

Folklornímu sdružení k patnáctinám...

Když jsme před 15 lety zakládali Folklorní sdružení ČR, vůbec jsme netušil (jako i jiní), co to všechno bude znamenat. Nedovedl jsem si představit, že činnost FoSu bude tak náročná a že takovou měrou zasáhne do mého života. Chci poděkovat osudu za velká množství báječných lidí, které jsem během těch patnácti let potkal a chtěl bych vyslovit několik přání nám všem.

– Nechť ve sdružení pracují lidé zapálení pro společnou věc, kteří nepreferují osobní zájmy.

- Nechť kritika je jen konstruktivní, ukazující na vyřešení problémů.
- Ať jsou rozhodující činy a ne slova.
- Kéž poctivost a upřímnost vládne ve všem konání.
- Přeji si (vzhledem ke své funkci) včasné a řádné vyúčtování všech akcí.
- Hodně síly změnit k lepšímu co se změnit dá, trpělivost s tím, co změnit někdy nejde a moudrost tyto dva okamžiky od sebe rozeznat.

PS! Františkovi Synkovi přeji lepší dopisovatele do časopisu, než jsem já...

Bohumil Chochola
předseda revizní komise FoS ČR

